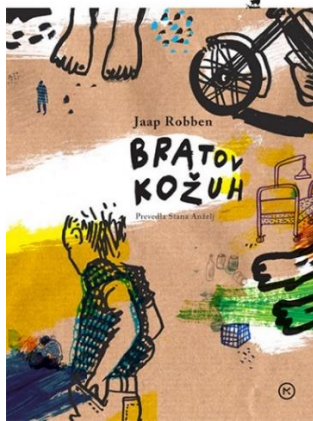

Robben, Jaap: **Bratov kožuh.**

Prev. Stana Anželj. Sprem. beseda Majda Mramor. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2021, 305 str.

| M – 3. stopnja

| Bratje | Otroci s posebnimi potrebami

Trinajstletni Brian z očetom živi v prikolici v odročnem kraju. Njegov starejši brat Lucien je nastanjen v ustanovi za otroke s posebnimi potrebami. Nekega dne oče Luciena vzame v domačo oskrbo, odgovornost za brata pa naloži Brianu. Kljub revščini, očetovi brezbriznosti in negotovosti ob zahtevni nalogi, Brian najde način, da ljubeče poskrbi za brata in njegove potrebe. Dokler se nekega dne vse usodno ne zaplete ...

Izjemni roman, ki je nastal za odrasle, za svojega pa so ga navdušeno sprejeli tudi mladostniki, je napisal večkrat nagradjeni nizozemski dramatik, pesnik in pisatelj Jaap Robben (1984). Ob izidu je takoj vzbudil pozornost in si pridobil naklonjenost tako literarnih sladokuscev kot širše bralne skupnosti, preveden pa je tudi v druge jezike.

Na hrbtni strani knjige in na: <https://www.emka.si/webapp/wcs/stores/servlet/si/emkasi/bratov-ko%C5%B0uh-p-9789610157847>

Odlična spremna beseda Majde Mramor: *V iskanju ljubezni – do sebe, do drugih, do življenja.* (str. 298 – 305)

Roman je primeren za **za bralce v 3. triletju OŠ, srednješolce, odrasle, za (medgeneracijske) pogovore o knjigah.**

Spodbude za branje:

- Roman na kratko predstavim z besedilom na hrbtni strani knjige ali pa še krajše - poudarim le ljubezen med bratoma, mlajšim Brianom (13 let) in starejšim Lucienom (16 let), ki je otrok s posebnimi potrebami. »Trudiš se, kolikor se lahko. Ljudje, kot je tvoj brat, se hitro poškodujejo. Ti si že neke vrste njegov kožuh. Če ne bi bilo tebe, bi gotovo imel še več prask in modric.« (str. 252)
- Po branju se pogovarjamo o vseh problemih, ki jih obravnava roman: skrb za otroka s posebnimi potrebami je za mater in očeta preveč zahtevna, zato ga namestita v

posebnem domu, toda njun zakon je preveč zrahljan in se ločita; mlajši sin Brian je z očetom, ki je brez stalne službe, nezanesljiv in živi v prikolici na neki parceli dveh sumljivih moških; mati se za Briana ne zanima pa tudi obiskom pri Lucienu se izogiba, ker jo potiskajo v obup, ponovno se poroči; Brian po svojih najboljši močeh skrbi za brata, ko ga oče neko poletje vzame k sebi (oče računa, da bo dobil za to finančno podporo), sočuten je do drugih varovancev v domu otrok s posebnimi potrebami, z 19-letno Selmo doživlja prva ljubezenska čustva, blizu je tudi podnajemniku Emilu, ki se prav tako tisto poletje zateče k tej nenavadni družini na odročni parceli.

- Glavni junak zgodbe je torej Brian, »bratov kožuh«, fant, ki v otroštvu ni prejemal dovolj pozornosti staršev, ker sta pač imela starejšega otroka s posebnimi potrebami. Ne le da ljubi brata, ampak je tudi razumevaajoč do vseh drugih, tudi do očeta. Zdi se, da je zrelejši in bolj odgovoren kot oče, ki manipulira ne le z njim, ampak tudi z Lucienom.
- Mati se mdr. upira temu, da v domu Lucienu dajejo pomirjevala za njegovo varnost; Lucien, na razvojni stopnji dveletnika, je namreč dokaj močan, nemiren in neobvladljiv. V domu je zanj primerno poskrbljeno. (Tudi spremna beseda poudarja varnost varovancev v domu in ne odpira vprašanja, na kakšen način to dosežejo. Brian pozabi dati bratu njegova zdravila, in ko se neko jutro spomni na to, je nepazljiv in jih nekaj raztrese, pogoltne jih psica, ki naslednji dan pogine.)
- Ne moremo prezreti socialnega roba, kjer živijo književni junaki, kjer so revščina, odvisnost od alkohola, nasilje idr.
- Še kaj?
- V vsem tem pa prevzame in gane ne le ljubezen med bratoma, ampak – kot pravi naslov spremne besede - vse iskanje ljubezni – do sebe, do drugih, do življenja. Prav ta ljubezen občuti »vse vesolje« v Lucienovih očeh, čeprav je drugačen: tako občuti mati v svoji brezpogojni ljubezni, dokler se ne zlomi, občuti mladi Brian, »bratov kožuh«, ki pa se ne zlomi, le odrasti mora. Na koncu romana bratu obljubi, da ga bo ponovno vzel k sebi in tedaj mu ne bo treba jemati zdravil ...

Nadaljnje spodbude za branje:

Književna dela, ki obravnavajo otroke s posebnimi potrebami boste našli v seznamu:

<https://www.bralnaznacka.si/assets/Uploads/OK2-drugacnost-knjige.pdf>

Precej jih je predstavljenih tudi v [Priporočilnici](#); v iskalnik vtipkajte geslo [»drugačnost«](#).